

Spooniker Ltd
Level 6, The Centre, Tigne Point
TPO 0001 Sliema
Malta

Varning och sanktionsavgift – bonuserbjudanden och otillåtna lotterier

Beslut (att meddelas den 18 mars 2020 kl. 08.00)

1. Spelinspektionen meddelar, med stöd av 18 kap. 12 § andra stycket spellagen (2018:1138), Spooniker Ltd, C-87460, (svenskt org. nr. 502081-2565) en varning.
2. Spelinspektionen beslutar, med stöd av 19 kap. 10 § spellagen, att Spooniker Ltd ska betala en sanktionsavgift om 100 000 000 kronor.

Hur man överklagar, se bilaga 1.

Ärendet

Den 26 november 2018 beviljades Spooniker Ltd licens för att tillhandahålla kommersiellt onlinespel och vadhållning enligt spellagen från och med den 1 januari 2019. Spooniker Lts licens omfattar tillhandahållande av spel på webbplatserna unibet.se, mariacasino.se, storspelare.se, bingo.se och igr.se.

Kort efter ikraftträdandet av spellagen mottog Spelinspektionen ett stort antal klagomål, frågor och synpunkter gällande spelbolagens olika bonuserbjudanden. Mot den bakgrunden gick Spelinspektionen i februari 2019 ut med en skrivelse – "Bonuserbjudanden - Spelinspektionen inleder tillsynsinsats" – till alla spelbolag som vid den tidpunkten hade licens enligt spellagen. I skrivelsen framhöll myndigheten bland annat licenshavarens ansvar avseende bonuserbjudanden samt informerade om myndighetens planerade tillsynsinsatser på området.

Den 19 och 21 mars 2019 genomförde Spelinspektionen kontroller av Spooniker Lts webbplatser och uppmärksammade då information om att bolaget erbjöd bonus vid värvande av kunder, vid pokerspel och casinoturneringar, utlottningar av kontanter och biljetter samt ett lojalitetsprogram för onlinebingo. Den 21 mars 2019 begärde Spelinspektionen att Spooniker Ltd skulle yttra sig över de

aktuella erbjudandena, redovisa vilka bonuserbjudanden som förekom i Spooniker Ltds verksamhet samt redogöra för hur det säkerställdes att bonus enbart betalades ut en gång oavsett vilken av bolagets webbsidor kunden registrerar sig på.

Spooniker Ltd har i yttrande den 29 mars 2019 redovisat vilka bonuserbjudanden som förekom i bolagets verksamhet, Spooniker Ltds tolkning av bonusbestämmelserna samt redogjort för de erbjudanden som uppmärksammats av Spelinspektionen. Av yttrandet framgår att bolaget erbjuder en första "typisk bonus" som är kopplad till en spelares första insättning på någon av bolagets webbplatser. Vidare redogjorde Spooniker Ltd för sin tolkning av bonusbestämmelserna i spellagen. Beträffande de uppmärksammade erbjudandena framhöll Spooniker Ltd att dessa enligt bolaget inte föll inom definitionen av en bonus eftersom de inte var direkt kopplade till spelet, att de utgjorde tilläggsspel som ryms inom bolagets licens samt att de inte innehöll något ekonomiskt incitament eller att de utgjorde en inbyggd funktion i spelet. Spooniker Ltd redogjorde även för hur bolaget säkerställer att välkomstbonusen betalas ut en gång oavsett vilken av bolagets webbplatser en kund registrerar sig på.

Den 20 juni 2019 begärde Spelinspektionen att Spooniker Ltd återigen skulle yttra sig eftersom en del av tidigare uppmärksammade erbjudanden, utöver att de framstod som otillåtna bonuserbjudanden, även bedömdes kunna utgöra otillåtna lotterier som inte omfattades av bolagets licens. Dessutom uppmärksammade Spelinspektionen ytterligare erbjudanden som framstod som otillåtna bonusar vid kontroll av Spooniker Ltds webbplats den 5 maj 2019, den 16 maj, den 23 maj 2019 och den 20 juni 2019. Dessa erbjudanden utgjordes av s.k. free spins, gratisspel på onlinebingo, gratisspel på vadhållning, och belöningar vid pokerspelande.

Spooniker Ltd anförde i yttrande den 12 juli 2019 att samtliga kampanjer, erbjudanden och tävlingar tillfälligt hade tagits bort från bolagets webbplatser tills dess Spelinspektionen meddelade sitt beslut. Därutöver uppgav Spooniker Ltd att erbjudandet om free spins var ett inaktuellt erbjudande som inte kunnat utnyttjas men som legat kvar på bolagets webbplatser. I sitt yttrande framförde Spooniker Ltd vidare att det enligt bolaget kunde ifrågasättas om

Spelinspektionen hade gjort en korrekt tolkning av bonusbestämmelserna. Spooniker Ltd bedömde nämligen att de uppmärksammade erbjudandena rymdes inom bolagets licens i form av tilläggsspel, att de utgjorde en funktion i spelprodukten eller överhuvudtaget inte omfattades av spellagen.

Spelinspektionen begärde därefter den 17 september 2019 ett förtydligande från Spooniker Ltd gällande ett erbjudande vid köp av bingospel som inte hade besvarats av bolaget och ställde ett antal uppföljande frågor angående lojalitetsprogrammet för onlinebingo.

Den 27 september 2019 kom Spooniker Ltd in med ett förtydligande avseende erbjudandet vid bingospel och besvarade frågorna gällande lojalitetsprogrammet för onlinebingo.

Tillämpliga bestämmelser

Med spel avses enligt spellagen lotteri, vadhållning, kombinationsspel och pyramidspel (2 kap. 1 § första stycket spellagen). I bestämmelsens andra stycke definieras onlinespel.

Med bonus avses rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet (2 kap. 3 § spellagen). En licenshavare får endast vid det första tillfället då en spelare spelar på något av licenshavarens spel erbjuda eller lämna en bonus (14 kap. 9 § spellagen).

Enligt 5 kap. spellagen är kasinospel på kasino, spel på värdeautomater och andra lotterier än bingo, onlinebingo, datorsimulerat automatspel, lokalt poolspel och penningautomater förbehållet staten.

Enligt 6 kap. spellagen är andra lotterier än kasinospel, onlinebingo, penningautomater, värdeautomater och datorsimulerat automatspel förbehållet allmännyttan.

Licens för att tillhandahålla kommersiellt onlinespel enligt 7 kap. spellagen får avse onlinebingo, datorsimulerat automatspel och kasinospelen roulett, baccarat, punto banco, blackjack, poker och tärningsspel samt annat lotteri

online om lotteriet tillhandahålls som ett tilläggsspel (7 kap. 1 § spellagen, 5 kap. 2 § spelförordningen (2018:1475) och 3 § Lotteriinspektionens föreskrifter och allmänna råd (LIFS 2018:5) om kommersiellt onlinespel och vadhållning).

Ett tilläggsspel innebär ett spel med separat insats som man endast kan delta i genom att delta i ett annat spel där sannolikheten för att vinna på tilläggspelet helt beror på slumpen (2 kap. 3 § spellagen). För kommersiellt onlinespel enligt 7 kap. spellagen får licens att tillhandahålla tilläggsspel endast omfatta vinstpottspel (5 kap. 3 § spelförordningen). Ett vinstpottspel är ett lotteri där spelarnas insatser helt eller delvis samlas i en pott från vilken vinsten betalas ut till de spelare som vinner (1 kap. 2 § spelförordningen).

Om licenshavaren åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen ska Spelmyndigheten ingripa. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen återkallas. Om det är tillräckligt kan en anmärkning eller varning meddelas. Spelmyndigheten får avstå från ingripanden, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om licenshavaren vidtar rättelse (18 kap. 12 § spellagen).

Om en licenshavare tilldelas en anmärkning eller varning får Spelmyndigheten besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift (19 kap. 10 § spellagen). Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av licenshavarens omsättning det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen har skett under licenshavarens första verksamhetsår får omsättningen uppskattas. Hänsyn ska endast tas till omsättning från licenspliktig verksamhet enligt spellagen (19 kap. 13 § spellagen).

När sanktionsavgiftens storlek bestäms, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelmyndigheten får helt eller delvis avstå från att ta ut avgiften, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att ta ut avgiften (19 kap. 15 § spellagen).

Spelinspektionens bedömning

Med bonus avses som framgått ovan enligt 2 kap. 3 § 3 spellagen rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet. Den direkta

kopplingen till spelet kan enligt Spelinspektionen se ut på olika sätt. Den kan exempelvis ske genom att ett erbjudande lämnas på en licenshavares webbplats där spelet bedrivs. Om det krävs deltagande i spelet för att ta del av ett erbjudande utgör detta en annan direkt koppling till spelet. Det kan också uppstå en direkt koppling till spelet om erbjudandet i sig självt utgör spelet, exempelvis vid gratisspel såsom free spins.

För det fall kravet på direkt koppling till spelet sätts så högt att erbjudandet måste vara kopplat till en enskild insats eller annan aktivitet inne i ett enskilt spel, finns det enligt Spelinspektionen en risk för att det intresse som reglerna om bonuserbjudanden ska skydda på ett enkelt sätt kan kringgås genom att licenshavaren ger spelarna erbjudanden och förmåner i andra former. Det skulle underminera regleringens effektivitet och äventyra det skyddsintresse som regeln ska bidra till att värna, nämligen att motverka överdrivet spelande hos personer som kan vara i riskzonen för problemspelande. Det kan enligt Spelinspektionen inte ha varit lagstiftarens avsikt.

Mot den angivna bakgrunden anser Spelinspektionen att det för en direkt koppling till spelet – och således en bonus – i spellagens mening är tillräckligt att erbjudandet har tillkommit som en direkt följd av spelarens kundrelation med licenshavaren genom ett registrerat spelkonto, även om erbjudandet inte kräver en insats eller omsättning i ett visst spel. En sådan tillämpning av bestämmelserna är enligt Spelinspektionen också förenlig med utformningen av såväl bestämmelserna som förarbetena till spellagen. Spelinspektionen anser inte heller att en sådan tolkning av begreppet skulle strida mot lagens ordalydelse. Således anser Spelinspektionen att varje erbjudande om rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som härrör ur kundrelationen mellan licenshavaren och spelaren kan utgöra en bonus i spellagens mening.

I det följande framgår Spelinspektionens bedömning av respektive erbjudande som inspektionen ansett vara i strid med spellagen. Inledningsvis behandlas rena bonuserbjudanden och därefter otillåtna lotterier och bonuserbjudanden. Det framgår också vad Spooniker Ltd har anfört beträffande respektive erbjudande.

Bonuserbudanden

Värva en vän

Det framgår av utredningen i ärendet att Spooniker Ltd har haft ett erbjudande om bonus vid värvande av nya kunder. För att kunna ta del av erbjudandet, som benämnts "Värva en vän", har krävts att en registrerad spelare med spelkonto på någon av Spooniker Ltds webbplatser värvat en ny kund till bolaget. På vissa av bolagets webbplatser har det funnits ett omsättningskrav för den värvade kunden för att den värvande spelaren skulle få en bonus i form av en insättning av en summa pengar på sitt spelkonto. På en av bolagets webbplatser har det inte krävts att den värvade kunden spelat för att den värvande spelaren skulle kunna ta del av erbjudandet.

Spooniker Ltd har beträffande Värva en vän anfört i huvudsak följande. Erbjudandet kan inte ses som en bonus i spellagens mening eftersom det beträffande erbjudandet saknats en direkt koppling till spelet.

Spelinspektionen anser att oavsett om erbjudandet omfattat ett omsättningskrav eller inte har erbjudandet varit direkt kopplat till spelet eftersom det har krävts att den värvade spelaren registrerat sig och haft ett spelkonto på någon av Spooniker Ltds webbplatser. Spelinspektionen anser således att erbjudandet har varit en bonus i spellagens mening.

Eftersom Värva en vän inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om ett bonuserbudande i strid med 14 kap. 9 § spellagen.

Hög hand happy hours och Pokerutmaningar

Vid erbjudandet "Hög hand happy hours" har det var tjugonde minut delats ut bonuspoäng till den spelare på Spooniker Ltds pokerspel som haft den bästa handen under den senaste perioden. Bonuspoängen har sedan kunnat användas i Spooniker Ltds webbshop. Erbjudandet "Pokerutmaningar" utgjordes av att en pokerspelare samlade poäng genom att utföra olika utmaningar i spelet, exempelvis "få alla kort på handen i samma färg". Poängen har sedan kunnat

användas för att erhålla belöningar i form av bland annat kontanter och biljetter till pokerturneringar.

Spooniker Ltd har beträffande "Hög hand happy hours" anfört i huvudsak följande. Erbjudandet har inte utgjort en bonus eftersom det inte har varit fråga om en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som varit direkt kopplad till spelet. När det gäller "Pokerutmaningar" har Spooniker Ltd ansett att erbjudandet har varit en integrerad del av bolagets pokerprodukt och att det mot den bakgrunden inte kan ses som en bonus i lagens mening.

Spelinspektionen anser att erbjudandena "Hög hand happy hours" och "Pokerutmaningar" har utgjort rabatter eller liknande ekonomiska incitament eftersom spelare genom erbjudandena har erhållit mer pengar, eller något som har ett värde i pengar, än vad som har satsats. Erbjudandena har även haft en direkt koppling till spelet eftersom utfallet i erbjudandena har varit beroende av olika skeenden i pokerspelet. Spelinspektionen anser därför att det har varit fråga om bonusar i spellagens mening.

Eftersom "Hög hand happy hours" och "Pokerutmaningar" inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om bonuserbjudanden i strid med 14 kap. 9 § spellagen.

Hundralappen

Spooniker Ltd lämnade på Twitter ett erbjudande, Hundralappen, där man utan insats kunde tippa resultatet i en utvald match. De som tippade rätt resultat fick 100 kronor att satsa i bolagets vadhållningsverksamhet.

Spooniker Ltd har beträffande Hundralappen anfört i huvudsak följande. Erbjudandet var en tävling som saknat direkt koppling till spelet eftersom det inte funnits något krav på att den som deltar ska ha spelat.

Spelinspektionen anser att erbjudandet har varit direkt kopplat till spelet eftersom det enda sättet att få en vinst har varit att ha ett registrerat spelkonto hos Spooniker Ltd. Det enda sättet att utnyttja vinsten har dessutom varit att

spela på bolagets vadhållning. Vinsten utgjordes således av en rabatt i form av ett gratisspel på Spooniker Ltds vadhållning. Erbjudandet var därför en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament med direkt koppling till spelet och har enligt Spelinspektionen därmed utgjort en bonus i spellagens mening.

Eftersom Hundralappen inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om ett bonuserbjudande i strid med 14 kap. 9 § spellagen.

10 Free spins på söndagar

Spooniker Ltds har haft ett erbjudande om återkommande gratisspel, s.k. free spins.

Spooniker Ltd har beträffande free spins anfört i huvudsak följande. Erbjudandet har varit inaktuellt och har inte lämnats till bolagets kunder sedan den 22 oktober 2018. Erbjudandet fanns av misstag kvar på bolagets webbplatser.

Spelinspektionen anser att erbjudandet har utgjort en rabatt på spel och varit direkt kopplat till spelet eftersom erbjudandet i sig utgjort ett spel. Därmed anser Spelinspektionen att det varit fråga om en bonus i spellagens mening. Spelinspektionen anser vidare att erbjudandet utgjort en risk ur ett spelansvarsperspektiv alldeles oavsett bolagets uppgift om att erbjudandet inte har lämnats till kunder. Det är enligt myndigheten tillräckligt att bonuserbjudandet framstått som tillgängligt för spelare för att förbudet mot fler än en bonus ska gälla (se Förvaltningsrätten i Linköpings dom av den 12 november 2019 i mål 5056-19).

Eftersom free spins inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om ett bonuserbjudande i strid med 14 kap. 9 § spellagen.

Buy one, get one free

Spooniker Ltd har haft ett erbjudande om gratisspel vid köp av bingospel i form av "Buy one, get one free".

Spooniker Ltd har beträffande "Buy one, get one free" anfört i huvudsak följande. Erbjudandet har utgjort ett marknadsföringsverktyg där det inte har varit möjligt att köpa färre än två brickor för bingospel. Av den anledningen har inte spelaren fått någon rabatt och därmed har det inte heller varit fråga om ett bonuserbjudande i spellagens mening.

Spelinspektionen anser att erbjudandet "Buy one, get one free" inte kan tolkas på något annat sätt än att en spelare kunde få ett gratisspel vid köp av spel. Vad Spooniker Ltd har anfört ändrar inte myndighetens uppfattning om erbjudandets art, nämligen att det har handlat om ett erbjudande om en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament. Enligt Spelinspektionen har erbjudandet varit direkt kopplat till spelet eftersom det avsåg köp av spel.

Det är enligt inspektionen tillräckligt att ett bonuserbjudande framstår som tillgängligt för spelare för att ses som en överträdelse av bonusbestämmelserna (se Förvaltningsrätten i Linköpings dom av den 12 november 2019 i mål 5056-19).

Eftersom "Buy one, get one free" inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Lts spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om ett bonuserbjudande i strid med 14 kap. 9 § spellagen.

Otillåtna lotterier och bonuserbjudanden

Spooniker Lts licens för att tillhandahålla kommersiellt onlinespel enligt 7 kap. spellagen omfattar onlinebingo, datorsimulerat automatspel och kasinospel. Andra aktiviteter, såsom exempelvis utlottningar och kampanjer där deltagarna har en chans att vinna ett pris och där sannolikheten att vinna beror på slumpen, utgör lotterier online som inte omfattas av licensen.

Lotterier online är således inte att anse som datorsimulerade automatspel utan kan endast tillhandahållas med licens enligt 5 eller 6 kap. spellagen. Licens enligt 5 eller 6 kap. spellagen för att tillhandahålla lotterier är förbehållet staten och allmännyttan.

Spooniker Ltds licens för kommersiellt onlinespel omfattar tilläggsspel i form av vinstpottspel. För att det ska vara fråga om ett tillåtet vinstpottspel krävs det att en spelare genom att delta i ett spel ges möjlighet att delta i ett annat spel där deltagande i tilläggspelet kräver en separat insats som sedan läggs i en pott som helt eller delvis betalas ut till de spelare som slumpmässigt utses till vinnare.

Lottdragningskampanj och Vinn biljetter

För att delta i Spooniker Ltds Lottdragnings- och Vinn biljetterkampanjer har det krävts att en kund registrerat ett spelkonto, anmält sig till kampanjen och spelat på bolagets onlinespel respektive vadhållning. När spelaren omsatt en viss summa pengar har spelaren fått en lott som därefter deltagit i en utlottning av kontanter respektive biljetter. Spelet hos Spooniker Ltd har utgjort en förutsättning för att ta del av erbjudandena.

Spooniker Ltd har beträffande de aktuella kampanjerna anfört att de har utgjort tilläggsspel som omfattas av bolagets licens.

I de uppmärksammade utlottningarna bedömer Spelinspektionen att det inte förekommit några separata insatser som sedan samlats i en pott och utgjort vinster i utlottningarna. Det framgår inte av Spooniker Ltds beskrivning av erbjudandena att någon separat insats har krävts eller tagits från insatserna och att dessa insatser utgjort vinstpotten i utlottningarna. Mot den bakgrunden har det enligt Spelinspektionen inte varit fråga om ett tilläggsspel. Erbjudandet Vinn biljetter har varit direkt kopplat till Spooniker Ltds vadhållning då det har krävts spel på bolagets vadhållning för att få en lott. Spooniker Ltd har inte ansökt om och därmed inte beviljats licens för tilläggsspel i sin licens för vadhållning.

Enligt Spelinspektionen har erbjudandena utgjort bonusar i spellagens mening eftersom vinsterna i utlottningarna varit en rabatt eller liknande ekonomiska

incitament som var direkt kopplade till spelet i och med att det krävts spel för att delta i utlottningarna. Utöver detta har erbjudandena enligt Spelinspektionen även utgjort otillåtna lotterier eftersom de inte har uppfyllt kraven på utformningen av ett tilläggsspel i form av vinstpottspel. Dessutom har Spooniker Ltd saknat licens för tilläggsspel avseende vadhållning. Därmed har lotterierna inte omfattats av Spooniker Ltds licenser.

Eftersom erbjudandena inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om bonuserbjudanden i strid med 14 kap. 9 § spellagen. Därutöver har det varit fråga om lotterier som inte omfattats av Spooniker Ltds licens.

Vårturneringar

Spooniker Ltd har anordnat turneringar – Vårturneringar – där spelare kunnat vinna kontanter baserat på utfallet av spelaktiviteten hos bolagets kunder inom utvalda spel. De spelare som anmält sig till kampanjen och under en angiven tidsperiod gjort störst utjämnad vinst i ett enskilt spel, det vill säga vunnit mest i förhållande till sin insats, har fått dela på en summa kontanter.

Spooniker Ltd har i huvudsak anfört att de aktuella turneringarna har utgjort tilläggsspel som bolaget har licens för.

I den uppmärksammade utlottningen bedömer Spelinspektionen att det inte har förekommit några separata insatser som sedan samlats i en pott och utgjort vinster i utlottningarna. Det framgår inte av Spooniker Ltds beskrivning av erbjudandena att någon separat insats har krävts eller tagits från insatserna och att dessa insatser utgjort vinstpotten i utlottningarna. Enligt Spelinspektionen har erbjudandet varit direkt kopplat till spelet eftersom det har krävts att en registrerad spelare med spelkonto spelat på något av Spooniker Ltds spel. Erbjudandet har därmed utgjort en bonus i spellagens mening. Spelinspektionen anser dessutom att erbjudandet har utgjort ett otillåtet lotteri eftersom priserna delades ut slumpmässigt.

Eftersom erbjudandet inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om bonuserbjudanden i strid med 14 kap. 9 § spellagen. Därutöver har det varit fråga om ett lotteri som inte omfattats av Spooniker Ltds licens.

Prisregn poker

Spooniker Ltd haft ett erbjudande om utdelning av priser vid pokerspel kallat "Prisregn poker". Erbjudandet har gått ut på att bonuspoäng och biljetter till pokerturneringar slumpmässigt har delats ut vid pokerspel.

Spooniker Ltd har i huvudsak anfört att erbjudandet har utgjort en funktion i spelprodukten och att det därför inte har varit fråga om en bonus i spellagens mening.

Spelinspektionen bedömer att erbjudandet inte är en del av spelet eftersom erbjudandet utgörs av ett moment som lagts till utöver det ordinarie spelet. Enligt Spelinspektionen har priserna utgjort ekonomiska incitament eller rabatter och för att ta del av erbjudandet har det krävts spel vid pokerborden. Spelinspektionen anser mot den bakgrunden att erbjudandet således har varit direkt kopplat till spelet och därmed utgjort en bonus. Inspektionen anser dessutom att erbjudandet har utgjort ett otillåtet lotteri, eftersom priserna delats ut slumpmässigt.

Eftersom erbjudandet inte endast kunde fås vid det första tillfället då en spelare har spelat på något av Spooniker Ltds spel, har det enligt Spelinspektionen varit fråga om bonuserbjudanden i strid med 14 kap. 9 § spellagen. Därutöver har det varit fråga om ett lotteri som inte omfattats av Spooniker Ltds licens.

Lojalitetsprogram för onlinebingo

Spelinspektionen bedömer att Spooniker Ltds lojalitetsprogram för onlinebingo är förenligt bolagets licens. Mot den bakgrunden avser Spelinspektionen skriva av ärendet i den delen från vidare handläggning i ett separat beslut.

Sammanfattning

Spooniker Ltd har brutit mot bestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen i flera fall genom att erbjuda bonusar som inte endast avsett det första tillfället då en spelare spelat på något av bolagets spel. Spooniker Ltd har vidare i flera fall brutit mot bolagets licensbeslut genom att tillhandahålla spel i form av lotterier som inte omfattats av bolagets licenser.

Val av ingripande

Spelinspektionens bedömning enligt ovan är att Spooniker Ltd har erbjudit spel som inte omfattas av bolagets licenser samt brutit mot regleringen i 14 kap. 9 § spellagen. När det gäller frågan om bonuserbjudanden uttalade regeringen i förarbetena till spellagen bland annat följande.

Enligt regeringens bedömning kan begränsningar i rätten att erbjuda bonusar motiveras av hänsyn till skyddet av konsumenters hälsa. Att bonuserbjudanden lockar spelare med problem att fortsätta sitt spelande och upprätthåller spelandet på ett sätt som kan anses ohälsosamt är mycket problematiskt. Av detta skäl bör rätten att erbjuda bonusar begränsas. Ett totalt förbud kan däremot anses väl långtgående och oproportionerligt (prop. 2017/18:220, s. 155).

Lagstiftaren har alltså uppmärksammat de risker som spelare utsätts för genom bonuserbjudanden och valt att begränsa utrymmet för sådana strängt. Spooniker Ltd har emellertid valt att erbjuda ett flertal belöningar till spelare i strid mot lagens begränsning. Därigenom har allmänheten lockats att öppna spelkonton och spelarna uppmuntras att fortsätta spela, vilket i sin tur har gett Spooniker Ltd möjligheten att få intäkter även från enskilda som kan tänkas ha svårigheter att begränsa sitt spelande. Med hänsyn till att syftet med regleringen i 14 kap. 9 § spellagen är att skydda spelare, anser Spelinspektionen att överträdelsen av bonusbestämmelserna är allvarlig (prop. 2017/18:220, s. 352). Till detta kommer att Spooniker Ltd har tillhandahållit spel som inte omfattats av bolagets licenser. Grunden för spelmarknadsreformen var att till skillnad från tidigare ge spelbolag tillträde till en del av men inte hela marknaden. Exempelvis skulle lotterier även i fortsättningen vara förbehållna allmännyttiga intressen. Genom Spooniker Lts agerande snedvrids

konkurrensen i förhållande till de spelbolag som har anpassat sitt spelutbud till vad som är förenligt med spellagen och till vad som anges i licensbesluten. Mot den bakgrunden anser Spelinspektionen att även tillhandahållandet av spel utanför Spooniker Ltds licens är en allvarlig överträdelse. De grundläggande kraven på spelverksamhet innebär att spel om pengar ska tillhandahållas på ett sunt och säkert sätt under offentlig kontroll. Spel ska vara lämpligt från allmän synpunkt och ett starkt konsumentskydd ska säkerställas. Vilken typ av spel som erbjuds ska vara tydligt för konsumenten. Det är även reglerat i detalj vilka spel som är tillåtna på den konkurrensutsatta spelmarknaden, vilket även ska återspeglas i licensbesluten (prop. 2017/18:220, s. 90 och 108). Spelinspektionen anser således att erbjudande av spel som inte omfattas av meddelade licenser eller på ett sätt som inte är förenligt med spellagen utgör både typiskt sett och i detta fall allvarliga överträdelser. Mot den angivna bakgrunden anser Spelinspektionen att de överträdelser som Spooniker Ltd har gjort sig skyldig till är allvarliga, både sedda tillsammans och var för sig.

När det gäller den tidsperiod då erbjudandena har varit tillgängliga för spelare konstaterar Spelinspektionen att det har varit fråga om varierande tidsperioder. Några erbjudanden har funnits på Spooniker Ltds webbplatser under en vecka, några har erbjudits under någon månad och ett erbjudande har funnits under sex månader. Vid en samlad bedömning handlar det enligt Spelinspektionen inte om obetydliga tidsperioder.

Allvarliga överträdelser ska resultera i att licensen återkallas, om inte en varning anses tillräcklig. Vid bedömningen i det nu aktuella ärendet tar Spelinspektionen särskild hänsyn till att Spooniker Ltd har vidtagit rättelse och att det enligt inspektionen inte finns anledning att anta att bolaget framöver kommer att bryta mot reglerna om bonuserbjudanden eller licensbeslutens omfattning. Detta medför enligt Spelinspektionen att en varning får anses som ett tillräckligt ingripande.

Varningen bör förenas med en sanktionsavgift. När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, 19 kap. 15 § spellagen. Sanktionsavgiften ska vidare ha en avskräckande effekt även på licenshavare med betydande ekonomiska resurser (prop. 2017/18: 220, s. 235).

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till bolagets omsättning i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp på som lägst 5 000 kr och som högst 10 procent av licenshavarens årsomsättning av det spel som licenserna omfattar, 19 kap. 13 § spellagen. Bolagets bruttoomsättning 2019 uppgick enligt inhämtade uppgifter från Skatteverket till 26 161 miljoner kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 2 616 miljoner kronor.

Istället för att ange ett fixerat belopp som tak för sanktionsavgifter har lagstiftaren alltså valt att knyta den maximala sanktionsavgiften i ett enskilt fall till det berörda spelbolagets omsättning, beräknad som intäkter av erlagda spelinsatser. Därigenom har lagstiftaren åstadkommit en proportionalitet mellan större och mindre spelbolag. Spelinspektionen har alltså att utgå från att olika spelbolag har vitt skild ekonomisk styrka, varför sanktionsavgifter i nominella tal kan variera kraftigt mellan olika spelbolag, även om regelöverträdelserna vore likartade. Sanktionsavgiften fastställs dock inte till en viss procent av omsättningen utan till ett faktiskt belopp, som inte enbart är beroende av bolagets omsättning.

Bolagets omsättning är dock inte den enda faktorn som ska beaktas vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek. Överträdelsernas allvar, särskilt med hänsyn tagen till bonusbestämmelsens betydelse ur ett spelansvarsperspektiv samt att bolaget tillhandahållit spel som inte omfattas av bolagets licenser, liksom hur länge överträdelserna har pågått ska också beaktas. Allmänt sett gäller för Spelinspektionen liksom för andra myndigheter även att de åtgärder som vidtas ska vara förenliga med proportionalitetsprincipen. Det innebär att myndighetens ingripanden inte får vara mer långtgående än vad som behövs för att uppnå sitt syfte och får vidtas endast om det avsedda resultatet står i rimligt förhållande till de olägenheter som kan antas uppstå för den som åtgärden riktas mot (5 § förvaltningslagen (2017:900)).

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek beaktar Spelinspektionen sammanfattningsvis överträdelsernas allvar och hur länge överträdelserna har pågått samt bolagets omsättning. Bolagets höga omsättning och överträdelsernas allvar medför att avgiften kan och ska uppgå till ett högt

faktiskt belopp. Samtidigt ska sanktionsavgiften också stå i rimlig proportion till överträdelsernas art. Spelinspektionen bedömer att sanktionsavgiften mot denna bakgrund bör bestämmas till 100 000 000 kronor.

Beslutet har fattats av Spelinspektionens styrelse Per Håkansson ordförande, Camilla Rosenberg generaldirektör, Håkan Wall, Pia Heyman, Patrik Oscarsson, Madelaine Tunudd, och Andreas Prochazka. Vid den slutgiltiga handläggningen deltog också avdelningschefen Patrik Gustavsson, chefsjuristen Johan Röhr, enhetschefen Nicklas Hjertonsson och handläggare Herman Lindholm, föredragande.

Camilla Rosenberg

Herman Lindholm